

รายงานการไปราชการ ประชุม สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) ปราณนา มีสินเจริญ

(ภาษาอังกฤษ) MS. PRATTANA MEESINCHAROEN

ระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท

1.2 หน่วยงาน ส่วนความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ สำนักแผนงานและสารสนเทศ
กระทรวง/กรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม / กรมป่าไม้

1.3 ชื่อเรื่อง/หลักสูตร การฝึกอบรม Multicountry Observational Study Mission on Best
Practices in Agrotourism

สาขาหลัก -

สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง -

เพื่อ ประชุม (เชิงปฏิบัติการ) สัมมนา ฝึกอบรม ปฏิบัติงานวิจัย
 ดูงาน การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (TPI) สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (APO)
และ Council of Agriculture of Taipei (COA)

ประเทศที่ไป ไต้หวัน

ระหว่างวันที่ 19-23 พฤศจิกายน 2561

ของหน่วยงาน สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (TPI) สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (APO)
และ Council of Agriculture of Taipei (COA)

ส่วนที่ 2 บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตรฯ/เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น (ไม่เกิน 10 บรรทัด)

การฝึกอบรม Multicountry Observational Study Mission on Best Practices in Agrotourism มีผู้แทนเข้าร่วม จำนวน 17 คน จาก 7 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย 3 คน (ผู้แทนจากกรมป่าไม้
กรมพัฒนาที่ดิน และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ราชอาณาจักรกัมพูชา 1 คน สาธารณรัฐพิลิปปินส์ 2 คน สาธารณรัฐ
สังฆมณฑลเวียดนาม 2 คน สาธารณรัฐอินเดีย 3 คน สาธารณรัฐอิسلامอิหร่าน 1 คน และไต้หวัน 5 คน โดยมี
ผู้เชี่ยวชาญด้าน Agrotourism จากราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และไต้หวันเป็นผู้บรรยายสรุปเชิงวิชาการ จำนวน 3
คน ทั้งนี้ การฝึกอบรมฯ ดังกล่าว

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ได้รับจากการประชุม ณ ต่างประเทศ

3.1 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เผยแพร่ความสำเร็จของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของไต้หวัน (Republic of China: ROC) ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ ได้แสวงหาความเป็นไปได้ของธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับการพัฒนา
พื้นที่ชนบทและเข้าใจถึงหลักการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและวิสาหกิจเกษตร 2) และเปลี่ยนประสบการณ์และ
ข้อคิดเห็นในการส่งเสริมยุทธศาสตร์ต้นแบบเพื่อการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรสำหรับประเทศไทยของ

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย และ 3) กระจายรายได้ และกระตุ้นเศรษฐกิจไปยังชุมชน โดยการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างครบวงจร

3.2 เนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในเชิงวิชาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า 1 หน้ากระดาษ A4 (หากมีรายงานฯ แยกต่างหาก และกรุณาแนบ pdf.file ขนาดไม่เกิน 2 MB ส่งมาด้วย)

3.2.1 การรับฟังบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญในชั้นเรียน 1 วัน (19 พ.ย. 61) ซึ่งประกอบด้วยการบรรยาย ในหัวข้อ 1) Concepts, trends and characterization of agrotourism 2) Developing competitive agrotourism project 3) Strategic promotion and management for agrotourism และ 4) Private-public collaboration in offering

3.2.2 การทัศนศึกษานอกสถานที่ 3 วัน

วันที่ 1 (20 พ.ย. 61) ได้แก่ 1) Zhentoushan Agricultural Leisure Area ‘Fruits Tour’ themed experiences in the part of Taiwan Yilan country (กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนผลไม้และการเก็บผลไม้ตามฤดูกาล) 2) Kumquat processing, exhibition and exoerience (กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรและฝึกปฏิบัติตามกระบวนการแปรรูปส้มเจ็ด หรือ Kumquat)

วันที่ 2 (21 พ.ย. 61) ได้แก่ 1) Jhongshan Agricultureal Leisure Area “Tea Tour” themed experiences in the eastern part of Taiwan-Yilan Country (กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรเก็บใบชาและฝึกปฏิบัติตามกระบวนการแปรรูปใบชาแต่ละชนิด) 2) Introduction of Taiwanese tea, tea tasting and self-made green tea ice cream (กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรรีชาและการทำไอศครีมชาเขียวด้วยตนเอง)

วันที่ 3 (22 พ.ย. 61) ได้แก่ 1) The Flying Cow ranch in Miaoli Country (กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรฟาร์มโคนม) 2) Shan Ban Qiao Leisure Farm (กิจกรรมเชิงเกษตรวัฒนธรรมระยะสั้นภาคซีเนียร์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงวนเกษตร)

3.2.3 กิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียนเพื่อสรุปและรายงานผลจากการศึกษาและทัศนศึกษา 1 วัน (23 พ.ย. 61) โดยการนำข้อมูลจากชั้นเรียนและประสบการณ์ตรงจากการทัศนศึกษามากมายทั่วประเทศ ข้อเสีย ข้อด้อย ปัญหา โอกาส และความท้าทายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีความยั่งยืนและส่งผลดีทางเศรษฐกิจ ต่อชุมชนอย่างแท้จริง

3.2.4 ทั้งนี้ องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยว (Agrotourism) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) การคุณภาพ 2) สิ่งอำนวยความสะดวก 3) กิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะต้องประกอบด้วย หลักสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ต้องมีกิจกรรมเชิงเกษตร 2) มีการพัฒนาเกษตรกรตัวจริงและคนในชุมชน และ 3) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเชิงเกษตรหรือมีส่วนร่วมในการศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆ จริง รวมทั้ง มีการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชนและวิสาหกิจชุมชนอย่างมีนัยสำคัญเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3.2.5 จากรายละเอียดตามข้อ 2 ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อย ปัญหา และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวิสาหกิจเกษตรชุมชน มีการปรับปรุงและพัฒนาให้ตอบสนองและสามารถรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายได้ในอนาคต เช่น การปรับปรุงผลิตภัณฑ์ (Packaging) การปรับปรุงกระบวนการ (processing) การนำเสนอเรื่องราวความเป็นมาของผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยว (story) การอำนวยความสะดวกด้านการเดินทาง และสถานที่พัก การมีส่วนร่วมของเกษตรกรและคนในชุมชน การโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

3.2.6 จากความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมฯ ในครั้งนี้ สามารถนำมาประยุกต์และปรับใช้ให้เข้ากับงานตามภารกิจของกรมป่าไม้ได้ในประเด็นของ “ระบบวนเกษตร” (Agroforestry) เนื่องจากกิจกรรมวนเกษตรเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) ซึ่งปัจจุบันเป็นที่เพิ่มขึ้นและได้รับความนิยม

อย่างมากในประเทศไทยและในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก เนื่องจากเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้ง ยังเป็นการช่วยลดปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบกับปัจจุบัน อาเซียนได้จัดทำ ASEAN Guideline on Agro-Forestry (แนวทางปฏิบัติของอาเซียนสำหรับการดำเนินงาน ด้านวนเกษตร) เพื่อใช้เป็นแนวทางร่วมกันในการดำเนินการ ในกรณี ผู้แทนกรมป่าไม้ จึงได้นำเสนอแนวทาง ในการประยุกต์ข้อมูลและแนวคิดจากการฝึกอบรมฯ เพื่อการดำเนินการ ดังนี้ 1) Integration Agrotourism in to Agroforestry National Plan 2) Integration Agrotourism in to ASEAN Agroforestry Plan ซึ่ง การดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการในระยะยาว เนื่องจากต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจร่วมกันของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่ากิจกรรม ด้านการจัดการป่าชุมชนของกรมป่าไม้มีศักยภาพสูงสุดในการดำเนินการโดยเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว เช่น ป่าชุมชน "บ้านปากหมัน" อ.ด่านซ้าย จ.เลย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวนเกษตรโดยแท้จริง นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสและเข้าถึงวิถีชุมชน กิจกรรมทางการเกษตร และการพักผ่อนแบบโฮมสเตย์ สร้าง รายได้ให้กับเกษตรกรและชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ ตลอดจนสามารถอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้และทรัพยากรป่าไม้ให้คง อยู่ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งถือเป็นต้นแบบที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงสุดในการพัฒนา และสามารถขยาย ต่อยอดการดำเนินการไปยังชุมชนอื่นๆ ได้ ทั้งนี้ หากได้รับความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนจาก ทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง

3.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

ต่อตนเอง

สำหรับการฝึกอบรมฯ โครงการฯ ของ APO ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์ ข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างมาก ถึงแม้ว่าจากการกิจและหน้าที่ของข้าพเจ้าในปัจจุบัน กับหัวข้อการฝึกอบรมฯ ยังไม่มีความสัมพันธ์กันโดยตรงอย่างมีนัยสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามจากการเรียนรู้และ ประสบการณ์ใหม่จากการฝึกอบรมฯ ทำให้ทราบว่าข้าพเจ้าสามารถใช้และประยุกต์ความรู้ต่างๆ ที่ได้รับมา พัฒนาและปรับให้เข้ากับภารกิจและหน้าที่ในปัจจุบันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ช่วยให้มีระบบการคิดวิเคราะห์ อย่างมีระบบตามทฤษฎีและระเบียบวิธีการ การปรับเปลี่ยนและบริหารจัดการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลา สถานที่และบุคคล ตลอดจนวางแผนแนวทางและกำหนดเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการในอนาคตได้อย่าง ชัดเจน ทั้งนี้ ข้าพเจ้ายังได้มีโอกาสในการสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมฯ จากประเทศไทยอีกด้วย ให้มีความหวังขวางมากยิ่งขึ้นด้วย

ต่อหน่วยงาน

ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับภารกิจของหน่วยงานได้โดยตรง เนื่องจาก การ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism) คือ การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรม สวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ และเลี้ยงสัตว์ เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบที่มีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น ซึ่งจะ เห็นได้ว่าระบบ วนเกษตร เป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้งนี้ กรมป่าไม้มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินการระบบ วนเกษตร โดยตรง ซึ่งทั้งนี้ จะต้องวางแผนและแนวทางการดำเนินการอย่างไร ให้สามารถ บริหารจัดการให้ระบบ วนเกษตร กล้ายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สำคัญและได้รับความนิยมมากขึ้นใน ประเทศไทย เนื่องจากพื้นที่ป่าและทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทยมีความหลากหลายทั้งรูปแบบและชนิดพันธุ์ ทั้งนี้ หากมีการบริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบจะสามารถเพิ่ม productivities ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้กับประเทศไทยได้ รวมทั้ง ยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่น ลด ปัญหาการอพยพแรงงาน สร้างแรงจูงในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่นักท่องเที่ยวและ

คนในชุมชน รักษาประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีความยั่งยืนสืบไป รวมทั้ง เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับประเทศไทย เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งอาหารและยา r กษาโลก และยังเป็นแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจกเพื่อลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอีกด้วย

ส่วนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรค

- ไม่มี

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการประชุมฯ ดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกรมป่าไม้ ในการนี้ เห็นสมควรให้กรมป่าไม้มีการดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงาน/แผนปฏิบัติการ/แนวทางด้าน “การจัดการระบบวนเกษตรเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน” ทั้งในระดับชาติและระดับอาเซียนร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและสามารถปฏิบัติได้จริงในระยะยาว รวมทั้ง ใช้เป็นนโยบายและแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งบประมาณเพื่อการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม และหรือใช้เป็นแนวทางในการแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรนานาชาติเพื่อการดำเนินการในอนาคตและเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล รวมทั้ง เห็นควรแจ้งเวียนรายงานสรุปผลการฝึกอบรมฯ ให้หน่วยงานภายในตัวกรมป่าไม้เพื่อทราบและพิจารณาใช้ประโยชน์ ต่อไป

(ลงชื่อ)

(นางสาวปรารถนา มีสินเจริญ)
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

ชื่อผู้ประสานงาน
โทร

นางสาวปรารถนา มีสินเจริญ
02 561 4292 ต่อ 5034

E-mail

prattana71@gmail.com

หมายเหตุ : แบบฟอร์มนี้เป็น Electronic File หากเนื้อที่ไม่พอโปรดขยายหรือเพิ่มเติมให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ได้